

590: Günahı Sebebiyle Bir Müslümanı Kınamanın Hükümü

Ömer Faruk

1 Şub, 2025

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Günahı sebebiyle bir müslümanı kınamanın, kötölemenin hükmünü açıklar mısınız?

CEVAP

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُوْلِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰی آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِیْنَ

1) Nasuh bir tevbe ile/samimi olarak tevbe ettiği bir günahından dolayı kınamak/ayıplamak ve böylece ona günahını hatırlatmak caiz değildir.

2) Günah işlemesine ve bu nedenle üzülmesine, zarar görmesine sevinerek kınamak hadiste nehyedilmiştir.

3) Günaha düşen kişi bu sebeple cezalandırılmışsa, sonradan tevbe ettiği bilinmese bile bu günahından ötürü ayıplanması caiz değildir. Çünkü çektiği cezası günahına keffaret olmuştur.

4) Kişi günahını açıktan işlememişse, biri de bu günahını öğrenmişse, günahı sebebiyle onu ayıplaması, kınaması caiz değildir. Yapılacak şey, günahını gizleyip onu terk etmesi için güzelce nasihat etmek, merhametli şefkatli davranmak ve Allah'tan afiyet isteyip onun gibi bizi de nefsimizle baş başa bırakmayarak günahattan koruduğu için şükretmektir.

5) Günahını açıktan, herkesin önünde çekinmeden işleyen fasıkların ayıplanması, kötülenmesi ve gıybeti caizdir.

Enes (*radiyallahu anh*) ve Hasan Basri (*rahimehullah*) şöyle demişlerdir: "Kim haya örtüsünü atarsa onun gıybeti yoktur."

Lakin âlimlerimiz bunun caiz olması için birtakım şartlar koşmuşlardır. Bu şartları şöylece sıralayabiliriz:

a) Bu kimseden sadece açığa vurduğu günahı ile bahsedilmeli, bundan başka

kusurlarıyla anılmamalıdır.

b) Kınamanın ya günah işleyene ya da müslümanlara bir faydası olmalıdır. Yani ya günah sahibini fıskından vazgeçirmek amacıyla ya da müslümanları ondan sakındırmak/uyarmak için olmalıdır.

c) Yaratılışıyla alay edilmemelidir.

d) Sürekli hale getirilmemeli, adet edinilmemelidir. Aksi halde zamanla kişi buna alışır da caiz olmayan kınama günahına düşer.

İmam Malik'in (*rahimehullah*) "Muvatta"sındaki rivayetine göre bir gün İsa (*aleyhisselam*) yolda bir domuzla karşılaşmış, ona: "Selametle geçip git (sana bi zararımız dokunmayacak)" demiş. Bunun üzerine O'na: "bunu bir domuza mı söylüyorsun!" denilince şöyle söylemiştir:

"Dilimi kötü konuşmaya alıştırmaktan korkuyorum (pislik, adi yaratık, necis v.s. dersem bu, müslümanları da kötüleme sebepleri olur.)"

e) Kişi kınarken kendini beğenmemeli; ayıpladığı günahın uzak olmasının Allah'tan olduğundan gafil olarak bunu kendinden bilmemeli, insanlara karşı övünüp onları küçümsememelidir. Çünkü Allah Teâlâ'nın ona rahmeti olmasaydı o da onun gibi olurdu.